20/11/2024

180 година храма Светог Георгија у Ужицу

У Ужицу се ове 2024. године са поносом говори да су наши преци пре 180 година подигли цркву посвећену Светом Георгију у којој се до дана данашњег непрекидно узноси славопој Богу.

Треба напоменути да је тада у Ужицу живело свега седам стотина православних душа, време је било веома тешко и препуно недаћа. Упркос томе, наши преци су вапили за Богом и успели су да од 1842. до 1844. године подигну велелепни храм у коме ће се молити Богу. Поводом јубилеја храма, Црквена општина Ужице је током 2024. године организовала низ дешавања, а на Ђурђиц је служена света архијерејска Литургија.

У јутарњим часовима празника Ђурђица, преко хиљаду верујућих душа заједно са свештенством и монаштвом у порти храма Светог Георгија су дочекали Високопреосвећеног Митрополита жичког г. Јустина. Саслуживали су архијерејски намесник ужички протојереј ставрофор Милош Босић, старешина ужичке цркве протојереј Владимир Дуканац, свештеници Зоран Јанковић, Милић Драговић, Иван Деспић, Добрица Миленковић и Обрад Стевановић, ђакони Стефан Симић, Слободан Поледица и Никола Стевановић. После читања светог Јеванђеља, митрополит Јустин се обратио верујућем

народу, честитао Ужичанима велики јубилеј, а затим богонадахнуто и поучно протумачио речи Спаситељеве које су изговорене у светом Јеванђељу.

У току свете Литургије, Црква Христова је добила и новог ђакона, Стефана Стевановића на кога је Митрополит положио своју руку и уз благослов му поручио да се држи Божјих заповести. Црквена општина Ужице је после свете Литургије организовала славски ручак, а том приликом старешина цркве Владимир Дуканац одржао је поздравно слово љубави.

Са благословом Његовог Високопреосвештенства Митрополита жичког г. Јустина, 15. новембра 2024. године, у пуној сали Народног позоришта одржана је свечана академија поводом 180 година од освећења храма Светог великомученика Георгија у Ужицу. Око седам стотина православних хришћана, колико их је живело тада у граду, подигло је тај велелепни храм за само две године.

Пуних 170 година храм се називао Новом ужичком црквом, јер у Ужицу није било новијег. За својих 180 година памти Турке и њихов одлазак из Ужица, две династије, два балканска и два светска рата. Памти 41 свештеника, 17 капелана и 28 ђакона који су били постављени за свештенослужитеље у њему. Храм је оштећен приликом савезничког бомбардовања, тачно на стогодишњицу од његовог освећења, 23. новембра 1944. године.

Братство храма дугује захвалност Граду и Народном позоришту у Ужицу који су уступили простор да се у њему одржи академија, на којој су беседили свештеник Милић Драговић и градоначелник Ужица др Јелена Раковић Радивојевић. Наступили су ученици Музичке школе „Војислав Лале Стефановић“ под руководством проф. Тијане Видаковић и проф. Александре Прокић, хору при храму Светог Георгија, етно група Ђурђевак, дечји хор Ђурђевак, глумац Народног позоришта у Ужицу Хаџи Немања Јовановић.

Поводом великог јубилеја, у Историјском архиву у Ужицу отворена је изложба Свештенство цркве Светог великомученика Георгија у Ужицу, аутора протојереја Милана Филиповића и историчара Немање Спаловића. Изложбу, која прати живот и рад свештеника при ужичком храму Светог великомученика Георгија у периоду од његовог освећења 1844. године до данашњих дана, отворио је г. Рајко Радосављевић, заменик градоначелнице Ужица. Присутнима се обратио протојереј Владимир Дуканац, старешина цркве Светог великомученика Георгија: – Ово је покушај да се направи историјски континуитет свештеника наше Цркве који су живели радили и служили Богу Живоме у нашем храму, а да то остане као легат нашој деци,

јер заиста како живимо, некако је тај заборав највећи непријатељ нашег народа. У том погледу ова изложба треба да буде најава освешћења или буђења наше свете Православне Цркве.

– Била је велика част и задовољство радити на изложби посвећеној једном овако значајном јубилеју – истакао је историчар Немања Спаловић, један од аутора изложбе. – Прота Милан и ја смо покушали да на ових 27 паноа прикажемо што више свештеника и ђакона који су служили у цркви Светог великомученика Георгија у Ужицу. Из техничких разлога нисмо могли све да их представимо, али смо дали један табеларни приказ свих свештеника, капелана и ђакона који су служили од 1844. године па до данас. Ово није само изложба о биографијама тих свештеника, већ и кроз те биографије упознавање са друштвеним и политичким околностима и животом тадашњег Ужица и Србије, нарочито када су у питању свештеници као што су Гаврило Поповић, Михаило Ђурић, Стеван Бојовић, Витомир Видаковић и други – рекао је г. Спаловић, уз захвалност свима који су учествовали у прикупљању материјала и припреми изложбе.

Према речима протојереја Милана Филиповића изложбом и монографијом представљају се бројни свештеници, ђакони и капелани, људи који су током 19. века поред тога што су били свештеници били и учитељи, војни свештеници, али и представници народа у скупштинама: – Морам напоменути и да су за време Другог светског рата поједини свештеници били исто тако учесници појединих партија и било је подељености, и баш због тог учешћа у политичком животу највише су страдали и они и њихове породице што ћете прочитати у пропратном тексту на изложби. Мислим да су сви свештеници који су овде представљени током свих година служили са народом. Када је храм освећен 1844. године биле су само 184 куће овде у Ужицу и око 707 душа, а знате колико их је данас и свештеници су увек били са народом. Данас се молим да их пре свега ми свештеници не заборавимо у молитвама нашим, да их се ми сећамо, а исто тако и ви, јер су оставили велики траг иза себе и дали огроман допринос народу.

Изложбу је отворио Рајко Радосављевић, заменик градоначелника Ужица: – Црква није само институција или зграда, она је много више од тога. У њој се људи повезују са Богом, али и једни са другима. Црква је чувар традиције, духовног наслеђа и сведок бројних историјских, друштвених и осталих догађаја и промена, упркос којима остаје и опстаје и држи нас окупљене под својим окриљем кроз године и векове. Сто осамдесет година цркве Светог великомученика Георгија, јубилеј који поносно славимо окупио нас је и овде у

Историјском архиву да отворимо изложбу посвећену свештенству тог истог храма. Аутори су се потрудили да нам веродостојно представе људе који су, како се наводи у каталогу, били са народом и кад се рађало и умирало, и у болести и у ратовима, у изгнанству и по логорима. Људе који су кроз историју делили судбину свога народа. О самој изложби говорили су моји претходници и аутори, а ја желим да им у име града честитам на овој заиста сјајној поставци, која ће нас све заједно подсетити на значај и улогу свештенства у нашем свакодневном животу и развоју нашег града кроз готово два века.

spc.rs